Omatoimisen matkailuketjukokeilun kesälle 2027 selvittäminen ja käynnistäminen Punkaharjun pitäjän alueella

Savonlinna · Kuntalaisaloite

Kuntalaisaloitteen lähettämisen vaiheet

1) Julkaistu 12.7.2026

2) Lähetetty kuntaan 13.7.2026

Aloitteen sisältö

Savonlinnan kesäelämä elää matkailusta ,kulttuurista ja ensikertaisista sekä ainutlaatuisista elämyksistä . Kun Savonlinnan kauppatori menee tulevaisuudessa remonttiin,kaupunki tarvitsee kipeästi houkuttelevia ja innovatiivisia uusia vaihtoehtoja matkailijoiden ja kuntalaisten sekä loma-asukkaiden elämyksellisiin lomanvittomahdollisuuksiin.Suuri mahdollisuus odottaa meitä valmiina kivenheiton päässä.Savonlinna-Parikkala rataosuus tarjoaa upean kulttuurihistoriallisen maisemareitin kansallismaisemissa.
Matkailuaarteet vain helposti haltuun ennen oopperaa Tämä Läätähattu-museojunamatka tarjoaa matkailijoille täydellisen iltapäiväohjelman seudulla.Aikataulu on suunniteltu siten ,että se mahdollistaa leppoisan tutustumisen Punkaharjun ja Putikon kansallisiin matkailuaarteisiin juuri sopivasti ennen oopperaesityksiä.Juna palaa Savonlinnaan klo 18.10,jolloin matkustajille jää sopivasti aikaa valmistautua ja siirtyä iltatoimiin tai kulttuuriesityksiin.
Juna toimii liikkuvana alustana jossa kaupunki voi esitellä omia kesätapahtumia.Taiteilijat voivat tehdä matkan aikana yllätysesiintymisiä,mikä nostaa matkan elämyksellisyyden aivan uudelle tasolle.
Tämmöinen omatoimisuus säästää resursseja.Matkaan ei sisälly tässä vaihtoehdossa järjestettyä opastusta .Tämä vastaa nykytrendiä ,jossa matkailijat haluavat aikataulullista vapautta.Se säästää järjestäjiltä
opaspalkkiot ja minimoi järjestelyvastuun tehden hankkeesta puhtaasti matkalipputuotteen.

Ehdotan,että Savonlinna käynnistää yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa valmistelut kiskobussiliikenteen kokeilujaksolle 1.7.2027-31.8.2027.
Asia ei ole yksin kaupungin päätettävissä ja se edellyttää neuvottekuja ja yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.Monipuoliset kohdevaihtoehdot pvat tarjolla kiinnostuneille matkustajille.
Ehdotan,että kokeilua varten vuokrataan nostalginen Lättähattu-juna (Dm-kiskobussi) ja liitevaunu junamuseotoimijalta.DMm7 moottorivaunussa on yhteensä 63 matkustaja- paikkaa ja pelkässä matkustajaliitevaunussa 64 iatumapaikkaa.Maksimatkustaja määrä on näin ollen 127 matkustajaa istumapaikoilla.Liitevaunun voi jättää raiteelle jos lähtijöitä ei ole tarpeeksi.
.Lättähattu on kevyt ,käyttö-ja polttoainekustannuksiltaan edullinen sekä ketterä säännölliseen päivittäiseen liikenteeseen.Ehdotetussa toimintamallissa Lättähattu liikennöi päivittäin heinä-elokuussa iltapäivisin Retretin ja Luston seisakkeille ja edelleen
Punkasalmelle ja Putikkoon.Hankkeen strategisena käynnistäjänä toimisi
Savonlinnan kaupunki ja vastuullisena matkanjärjestäjänä kilpailutettu museojunayhdistys (esim. Haapamäen Museoveturiyhdistys ry).Junalippujen myynnistä vastaisi seudullinen matkailuorganisaatio(esim.Visit Savonlinna),
Sopimus lättähattujunan liikenteestä laadittaisiin museojunayhdistyksen ja Savonlinnan kaupungin kanssa.Kaupunki saisi junaliikenteen lipputulot matkailuorganisaation kautta sovittavalla tavalla.

Alustava tarkka aikataulu ja omatoiminen ohjelma kohteissa :
Matka ajetaan joka päivä aikavälillä 1.7-15.8.2027 (yhteensä 46 ajopäivää)
Menomatka :
klo 13.10 lähtö Savonlinnastta ,matkan alkupiste
klo 13,28 -13.29 Retretti,lyhyt laituri pysähdys
Osa matkustajista jalkautuu Retrettiin luolanäyttelyyn ,Harjuportiin ja sen saunamaailmaan joka näkyy ja houkuttelee rautatien ja maantien silloilta. Kesämaan vesipuistoon vesipuistoon voi mennä viettämään iltapäivää lasten kanssa kaikessa rauhassa.
klo 13.33-13.34 Lusto, lyhyt laituripysähdys,osa matkustajista voi jalkautua
klo 13.28 -13.45 Punkasalmi .Sivuraidepysähdys /0dotus junien kohtaamiseen ,Parikkalasta tuleva VR:n juna
klo 13.55 Saapuminen Putikkoon
Putikossa on huomioitava ,että junamiehistön tulee asettaa tukeva ,leveäpohjainen ja liukuesteillä varustettu irtoporras Lättähatun oven alle junan pysähdyttyä.Junan toimihenkilön tulee seistä junan oven vieressä vaikka huterampia matkustajia kädestä pitäen.Irtoporras voinee olla rautatien läheisyydessä vaikka lukittuna.

Kulttuurihistoriallinen sahakylä.Matkustajat voivat kävellä vapaasti Putikon
vanhassa puutalo- ja sahakylämiljöössä.
Priimaa Putikossa -näyttely .Tutustuminen vanhan rautatieaseman makasiinin (vuosi 1906) näyttelyyn sekä savisepän savitöihin ,käsin dreijattua keramikkaa
Sotahistorialliset muistomerkit.Aseman puistossa voi tutustua Mannerheimin
78-vuotissyntymäpäivien muistomerkkiin sekä Mannerheim-ristin Eero Seppäsen muistomerkkiin.Näistä on opastaulut puistossa.
Paluumatka :
klo 15.40 Lähtö Putikosta
klo 15,50-16.00 Punkasalmi ,sivuraidekohtaus.Lättähattu odottaa VR:n junaa Savonlinnan suunnasta (klo 15.58)
klo 16.04 Saapuminen Lustoon
Oma-aikaa Lustossa ja harjualueella (klo 16.04-17.45,kesto 1 h 41 min)
Luston myynti- ja infopiste .Asemaympäristön piste esittelee seudun tarjontaa ja kaupungin ajankohtaisia kulttuuritapahtumia
Punkaharjun entinen rautatieasema .Mahdollisuus vierailla arkkitehtoonisesti
upealla vanhalla keisarillisella puuasemalla ja sen kesänäyttelyissä
Hotelli Punkaharju.Mahdollisuus ruokailuunja kahvitteluun.Lyhyt kävelymatka harjumaisemissa
Punkaharjun tutkimusmetsä ja puulajipuisto .Astuminen suoraan asemalaiturilta puulajipuistoon ,jossa on yli satavuotiaat jättiläishavupuut,lehtikuuset ja douklaskuuset .Helppokulkuiset ja opastetut luontopolut sopivat kaikenikäisille.
Vaihtoehtoja ajanvittoon Luston alueella löytyy
klo 17.45 lähtö Lustosta
klo 17.49-17.50 Lyhyt pysähdys Retretissä
klo 18.10 Matka päättyy Savonlinnaan

Lippurakenne tavoite :
-aikuisen lippu Meno-paluu 20 eiroa
-Lasten lippu 10 euroa
-Perhelippu 50 euroa
liput voi ostaa ennakkon netistä .Ei käteismaksuja junassa

Alustava vastuunjako tarjouspyyntöä varten :

Museojunayhdistys vastaa kokonaisvaltaisesti kokeilun operatiivisesta toiminnasta.Yhdistys hankkii tarvittavat viranomaisluvat,huolehtii kaluston siirroista ,polttoaineista,väyläviraston ratamaksuista,junien puhtaana pidosta ,vakuutuksista,turvallisuudesta,junamiehistön palkkauksesta jne..Osallistuu kustannuksellaan jatkoneuvotteluihin.
Savonlinnan kaupungin vastuulle kuuluu ainoastaan järjestää markkinointi ja lipunmyynnin omissa kanavissaan sekä kustantaa junahenkilöstön kalustetun majoituksen Savonlinnassa.
Lipputulot tulevat kaupungille.

Junamuseoyhdistykseltä toivotaan välttämätöntä datatietoa ja analyyseja kokeilun tuloksista ,minkä pohjalta voidaan tehdä perusteltuja jatkopäätöksiä hankkeen tulevaisuudesta.

Suomessa on ilmeisesti kolme yhdistystä ,joilla on sopivaa Lättähattu-kalustoa ja valmius tarjouksen tekemiseen rataverkon museojunaliikenteestä:
-Haapamäen Museoyhdistys ry .Yksi Suomen suurimmista toimijoista .Yhdistys omistaa ja kunnostaa laajaa kalustoa sekä järjestää aktiivisesti museojunamatkoja
-Museorautatieyhdistys ry
-PorvoonMuseorautatie ry

Lupa museojunan kululle valtion rataverkolle myönnetään aina monivaiheisessa viranomaisprosessissa,jossa toimivaltaisina eliminä ovat Liikenne- ja viestintävirasto Traficom sekä Väylävirasto.
Traficomin lupa :turvallisuustodistus,liikkuvan kaluston käyttöönottolupa,henkilöstön kelpoisuudet
Väylävirasto:rataverkon käyttösopimus,ratakapasiteetin haku(väylävirasto
ja Fintraffic :Aikataulusuunnittelu tärkeä.
Antaisin kaiken tuon edellä olevan junamuseoyhdistyksen tehtäväksi !

Hankkeen kannattavuus on pitkälti riippuvainen varmaankin museojunayhdistyksen tarjouksesta.Tuleeko mukaan yhtään talkootyötä ?
AKKE-rahoitus on Etelä-Savon maakuntaliiton hallinnoimaa valtionrahoitusta ,joka on suunattu alueen kunnille nopeisiin,elinvoimaa ja matkailua edistäviin kokeiluihin.
Sitten on tietenkin Leader-hanke .Saako tähän mukaan yhdistystoimintaa ?

Jos kustannukset muodostuvat liian suureksi vaihtoehtona voisi olla myös lättähatun seisottaminen vaikka Pääskylahden rautatieasemalla .Voisiko silloin olla ajopäiviä perjantai,lauantai ja sunnuntai eli 3 päivää viikossa.Olisiko tämmöiseen helpompi saada pätevää junahenkilöstöä ?
Junatyöntekijöille jäisi työpäivän jälkeen pitkä iltavapaa ja seurravava aamupäivä.Houkuttelisiko tämä jopa talkootyöhön ?
Lättähattua kannattaisi pitää mahdollisimman paljon näkysässä keskustan junaraiteilla .

Hankkeen selvittely on syytä panna vireille mahdollisimman pikaisesti :
-viranomaisluvat vievät kuukausia .Traficomin ja Väyläviraston lupaprosesessit sekä aikataulun hyväksyminen vaativat pitkän valmisteluajan
-kaluston ja henkilöstön varaus, Tarjouspyyntö liikkeelle pikaisesti
-kaupungin budjetti aikataulu ja mahdollisten avustusten hakeminen vievät aikaa.

:

Aloitteen lisätiedot

Toivon,että ko. esitys käsiteltäisiin nopeasti kaupungin johtoryhmässä ja nimettäisiin selvittelylle vastuuhenkilö.
Toivon,että aloitteessa olevasta pohjasta on apua selvittelytyöhön.
Toivottavasti aloitteeni herättää heti keskustelua.Toteuttamistapaa on syytä tarvittaessa muuttaa ja muotoilla erityisesti käytännön toimijoiden kanssa.
Tavoitteena on yhteistyössä löytää hiomalla hankkeelle mahdollisimman realistinen ,järkevä ja toimiva toteutustapa.
Kysymys aloitteessa on lyhyestä kokeilujaksosta !

Vastuuhenkilö

Jorma Mattinen
Savonlinna